

Lo Mochon Chalendon

Marcelle Pion-Roux

Qu'èra Chalendas. Le monde s'apromptavan a anar a la messa de meianueit. Per la velhaa, lo paire aiá adut diens la chaminèia un gròs morsèl de boesc : un mochon. Diens l'estiu, aiàn copat un vielh fraisse eissut e l'aiàn recaptat sos la chapa, chaliá que siguesse bien eissut per que brutle tota la nueit.

Autrecòp, lo monde anavan a la messa a pè. S'arrossavan los uns los autres per i anar. Los plus luenh sonavan los autres en passant. Qu'èra genti diens la nueit quelos luminons que davalavan per las charreiras e los violets.

La maire aiá botat còire diens la marmita de saucissas e las niflas dau caion. Zò laisseriàn au chaud au caire dau fuòc per minjar quand tornariàn de la messa.

La grand-maire, iela, anava pas a la messa, restava bien au chaud au caire dau fuòc. Lo monde filèran. La grand-maire gaitèt brutlar lo mochon puei anèt se jaire. Sa coja èra diens la cuisina. S'assomelhèt.

Tot d'un còp, auviguèt quocòm que bramava : Oooo !

Creguèt que qu'èran los vesins que sonavan per anar a la messa, e de respondre:

« L'an modat ! »

Un quart d'ora après, quò tornèt començar : Oooo !

« L'an modat, vos diso ! »

E quò contunuava, puei la grand maire s'endermiguèt.

Quand lo monde tornèran de la messa, vite, anèran veire si l'aiá bien dermit, si l'aiá pas agut paur.

« Non, ai pas agut paur, mas per dermir pas moien, n'i a qu'an buerlat tota la nueit, vos sonavan per anar a la messa. Meme que deviàn èstre en retard. »

Pas mai. Pensèran que radotava o ben qu'aiá fait un songe. Pas mai. Vite, la maire bota las assietas per minjar un morsèl. Lo paire se bota a furgonar lo mochon per l'esmodar. Lo boesc s'estela e, que tròva dediens ? Un javanion, brulat-rostit, petafinat, la paura bèstia.

Comprenquèron que la grand-maire radotava pas, aiá ben auvit quocòm. Lo javanion s'èra botat a l'abrit diens lo mochon e lo fuòc l'aiá esvelhat e brutlat.

Veiquià la trista fin dau javanion per una nueit de Chalendas.

vocabulari

mochon (grosse bûche de bois)

buerlar, burlar (hurler)

recaptar (mettre de côté, ranger)

furgonar (fourgonner)

s'arrossar (se rassembler, se regrouper)

nifla (museau)

s'estelar (se fendre)

modar (partir)

javanion (chat-huant, hibou)